

UTKAST TIL FORSKRIFT SOM UTFYLLER DYREHELSEFORSKRIFTEN MED BESTEMMELSER OM MELDING, RAPPORTERING, OVERVÅKNING, UTRYDDELSESPGRAM OG SYKDOMSFRI STATUS FOR BESTEMTE DYRESYKDOMMER (DYREHELSEOVERVÅKNINGSFORSKRIFTEN)

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet [dato] med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) §§ 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 23, 28 og 33, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap I del 1.1 nr. 13 (forordning (EU) 2016/429 som endret ved forordning (EU) 2017/625 og forordning (EU) 2018/1629), kap I del 1.1 nr. 13h (forordning (EU) 2020/689 sist endret ved forordning (EU) 2021/881), kap I del 1.1 nr. 13b (forordning (EU) 2020/690), kap I del 1.1 nr. 13k (forordning (EU) 2020/2002), kap I del 1.1 nr. 13r (forordning (EU) 2021/620 sist endret ved forordning (EU) 2021/1911) og kap I del 1.1 nr. 13o (forordning (EU) 2021/260). ESA-vedtak 032/21/COL sist endret ved 033/21/COL og ESA-vedtak 203/21/COL.

Kapittel I. Virkeområde og gjennomføring

§ 1 Virkeområde

Forskriften utfyller bestemmelsene i dyrehelseforskriften som gjennomfører forordning (EU) 2016/429 ved å gi utfyllende bestemmelser om:

- a) Overvåkning, utryddelsesprogram og sykdomsfri status for listeførte og nye sykdommer.
- b) Innhold, søknad, godkjenning og kontroll av obligatoriske utryddelsesprogram for B-sykdommer og frivillige utryddelsesprogrammer for C-sykdommer, samt regler om godkjenning av sykdomsfri status for land, soner og segmenter.
- c) Unions overvåkingsprogrammer og hvilke sykdommer det kan opprettes sykdomsfrie segmenter for.
- d) Melding og rapportering av listeførte sykdommer til Unionen, utforming av skjema og framgangsmåten for søknader og rapportering av resultater fra overvåkings- og utryddelsesprogram, samt godkjenning av sykdomsfri status, og Unionens datainformasjonssystem.
- e) Godkjenning av nasjonale tiltak i henhold til dyrehelseforordningens artikkel 226(3).

Forskriften gjelder for norsk land- og sjøterritorium, på norske luft- og sjøfartøyer, innretninger på norsk kontinentalsokkel og Norges økonomiske sone.

§ 2 Overvåkning og sykdomsfri status

EØS-avtalens vedlegg I kapittel I del 1.1 nr. 13h (forordning (EU) 2020/689 sist endret ved forordning (EU) 2021/881) om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/429 med hensyn til overvåkingsregler, utryddelsesprogrammer og sykdomsfri status for visse listeførte og nye sykdommer, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I kapittel I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3 Unions overvåkningsprogram og segmenter

EØS-avtalens vedlegg I kapittel I del 1.1 nr. 13b (forordning (EU) 2020/690) med utfyllende bestemmelser til europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/429 med bestemmelser om hvilke listeførte sykdommer som kan omfattes av et Unions overvåkningsprogram, programmets geografiske omfang og de listeførte sykdommene som det kan fastsettes segmenter med sykdomsfri status for, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I kapittel I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 4 Melding, rapportering og søknader

EØS-avtalens vedlegg I kapittel I del 1.1 nr. 13k (forordning (EU) 2020/2002) med utfyllende bestemmelser til europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/429 om melding og rapportering av listeførte sykdommer til Unionen, utforming av skjema og framgangsmåten for søknader og rapportering av resultater fra overvåknings- og utryddelsesprogram, samt godkjenning av sykdomsfri status, og Unionens datainformasjonssystem, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I kapittel I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 5 Godkjent sykdomsfri status og utryddelsesprogram i EØS-stater

EØS-avtalens vedlegg I kapittel I del 1.1 nr. 13r (forordning (EU) 2021/620 sist endret ved forordning (EU) 2021/1911) med utfyllende bestemmelser til europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/429 om godkjent sykdomsfri status og ikke-vaksinerende status for visse medlemsland, eller soner eller segmenter av disse, for visse listeførte sykdommer, og godkjente utryddelsesprogrammer for disse listeførte sykdommene, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I kapittel I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Norges sykdomsfrie statuser for sykdommer hos landdyr fremgår av forskriftens vedlegg 1.

Norges sykdomsfrie statuser og godkjente utryddelsesprogram for sykdommer hos akvatiske dyr fremgår av forskriftens vedlegg 2.

§ 6 Godkjente nasjonale tiltak for visse akvatiske sykdommer

EØS-avtalens vedlegg I kapittel I del 1.1 nr. 13o (beslutning (EU) 2021/260) om godkjenning av nasjonale tiltak som har som formål å begrense virkningene av visse sykdommer hos akvatiske dyr i samsvar med artikkel 226 nr. 3 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/429, og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2010/221/EU, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I kapittel I protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Områder i Norge med godkjente nasjonale tiltak for *Gyrodactylus salaris* fremgår av forskriftens vedlegg 3.

Kapittel II. Utfyllende nasjonale bestemmelser – tiltak ved kategori C-sykdommer hos akvatiske dyr i områder med sykdomsfri status eller godkjent utryddelsesprogram

§ 7 Restriksjoner på å ta akvatiske dyr ut av eller inn til et akvakulturanlegg – kategori C-sykdommer

Dersom det er grunn til mistanke om eller påvist en listeført kategori C-sykdom i et akvakulturanlegg i et område med sykdomsfri status eller godkjent utryddelsesprogram, skal

driftsansvarlige sikre at akvatiske dyr ikke tas ut av eller inn til akvakulturanlegget. Mattilsynet kan gi tillatelse til at akvatiske dyr tas ut av eller inn til anlegget.

Kravet i første ledd gjelder inntil Mattilsynet har fått avkreftet mistanken.

§ 8 *Restriksjoner på avl og reproduksjon – kategori C-sykdommer*

Akvakulturdyr i eller fra akvakulturanlegg der det er grunn til mistanke om eller påvist en listeført kategori C-sykdom i et område med sykdomsfri status eller godkjent utryddelsesprogram, skal ikke brukes til avl og reproduksjon. Det samme gjelder for viltlevende akvatiske dyr fra vassdrag der det er mistanke om eller påvist en listeført kategori C-sykdom i et område med sykdomsfri status eller godkjent utryddelsesprogram.

Mattilsynet kan gi tillatelse til avl og reproduksjon dersom smitte ikke kan overføres vertikalt og dersom virksomheten har smittemessige rutiner som sikrer mot krysskontaminering.

Forbudet gjelder inntil Mattilsynet har fått avkreftet mistanken.

Akvakulturdyr og viltlevende akvatiske dyr som har kliniske tegn til smittsom sykdom, skal ikke brukes til avl og reproduksjon.

Kapittel III. Administrative bestemmelser og straff

§ 9 *Tiltak, tilsyn og vedtak*

Mattilsynet skal gjennomføre tiltak, føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak, jf. matloven § 23, for å oppnå etterlevelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften. Mattilsynet kan også fatte enkeltvedtak i henhold til matloven § 24 til § 26.

§ 10 *Straff*

Overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskriften eller enkeltvedtak gitt i medhold av forskriften, er straffbart i henhold til matloven § 28.

§ 11 *Dispensasjon*

Mattilsynet kan i særskilte tilfelle dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 12 *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft [dato].
Forskriftens vedlegg 2, nr. 3 trer i kraft når Kongen bestemmer.

Vedlegg 1

Godkjent sykdomsfri og ikke-vaksinierende status for landdyr for visse listeførte sykdommer i Norge eller deler av Norge.

Sykdom	Status	Område	Vedtak
Infeksjon med <i>Brucella abortus</i> , <i>Brucella melitensis</i> og <i>Brucella suis</i> hos storfe	Godkjent sykdomsfri status	Hele landet	032/21/COL
Infeksjon med <i>Brucella melitensis</i> hos sau og geit	Godkjent sykdomsfri status	Hele landet	032/21/COL
Infeksjon med <i>Mycobacterium tuberculosis</i> komplekset (<i>M. bovis</i> , <i>M. caprae</i> og <i>M. tuberculosis</i>) (MTBC) hos storfe	Godkjent sykdomsfri status	Hele landet	032/21/COL
Enzootisk bovin leukose (EBL) hos storfe	Godkjent sykdomsfri status	Hele landet	032/21/COL
Infeksiøs bovin rhinotrakeitt (IBR)/Infeksiøs pustuløs vulvovaginitt (IPV) hos storfe	Godkjent sykdomsfri status	Hele landet	032/21/COL
Infeksjon med Aujeszky's disease virus (ADV – pseudorabies) hos svin	Godkjent sykdomsfri status	Hele landet	032/21/COL
Infeksjon med Newcastle disease virus hos fjørfe	Godkjent sykdomsfri status uten vaksinasjon	Hele landet	032/21/COL
Infeksjon med rabies virus (RABV) hos rovdyr, storfe, svin, hest, hjortedyr og kamelider	Godkjent sykdomsfri status	Hele landet	033/21/COL

Vedlegg 2

Godkjent sykdomsfri status for akvatiske dyr for visse listeførte sykdommer i Norge eller deler av Norge

1. *Område i Norge som har sykdomsfri status for sykdommen Viral hemoragisk septikemi (VHS)*

Norge har sykdomsfri status for VHS, med unntak av:

- a) De norske delene av nedslagsfeltene til Grense Jakobselv og Pasvikvassdraget samt de mellomliggende vassdragene og det tilhørende kystområdet utenfor, som er buffersone for VHS.
- b) Områder som midlertidig mister sin sykdomsfrie status når det fastsettes i vedtak om forebygging, begrensning og utrydding av VHS.
- c) Områder som midlertidig suspenderes.

2. *Område i Norge som har sykdomsfri status for sykdommen Infeksiøs hematopoietisk nekrose (IHN)*

Norge har sykdomsfri status for IHN, med unntak av:

- a) De norske delene av nedslagsfeltene til Grense Jakobselv og Pasvikvassdraget samt de mellomliggende vassdragene og det tilhørende kystområdet utenfor, som er buffersone for IHN.
- b) Områder som midlertidig mister sin sykdomsfrie status når det fastsettes i vedtak om forebygging, begrensning og utrydding av IHN.
- c) Områder som midlertidig suspenderes.

3. *Område i Norge som har status godkjent utryddelsesprogram for sykdommen Infeksiøs lakseanemi (ILA)*

Norge har status godkjent utryddelsesprogram for ILA, med unntak av:

- a) De norske delene av nedslagsfeltene til Grense Jakobselv og Pasvikvassdraget samt de mellomliggende vassdragene og det tilhørende kystområdet utenfor, som er buffersone for IHN.

4. *Område i Norge som har sykdomsfri status for Bonamia ostreae*

Norges kystområde har sykdomsfri status for infeksjon med *Bonamia ostreae*, med unntak av:

- a) områder som midlertidig mister sin sykdomsfrie status når det fastsettes vedtak om forebygging, begrensning og utrydding av *Bonamia ostreae*
- b) områder som midlertidig suspenderes.

5. *Område i Norge som har sykdomsfri status for Marteilia refringens*

Norges kystområde har sykdomsfri status for infeksjon med *Marteilia refringens*, med unntak av:

- a) områder som midlertidig mister sin sykdomsfrie status når det fastsettes vedtak om forebygging, begrensning og utrydding av *Marteilia refringens*
- b) områder som midlertidig suspenderes.

Vedlegg 3

Områder i Norge med godkjente nasjonale tiltak for *Gyrodactylus salaris*

Alle vassdrag i Norge, fra vassdragenes kilder til utløpet i havet, inkludert akvakulturanlegg på land, *har sykdomsfri status for Gyrodactylus salaris*, med unntak av følgende områder med godkjent utryddelsesprogram:

- a) Følgende vassdrag:

Fylke	Kommune	Vassdrag
Buskerud	Lier	Lierelva
Buskerud	Drammen	Drammenselva

Vestfold	Sande	Vesleelva/Sandeeelva
Vestfold		Selvikvassdraget
Møre og Romsdal	Gjemmes	Batnfjordselva
Møre og Romsdal	Sunndal	Usma (Øksendalselva)
Møre og Romsdal	Sunndal	Litledalselva
Møre og Romsdal	Sunndal	Driva
Nordland	Vefsn	Hestdalselva
Nordland	Vefsn	Halsanelva
Nordland	Vefsn	Hundåla
Nordland	Vefsn	Vefsna
Nordland	Vefsn	Drevja
Nordland	Vefsn	Fusta
Nordland	Leirfjord	Dagsvikelva
Nordland	Leirfjord	Leirelva
Nordland	Leirfjord	Nylandselva
Nordland	Leirfjord	Ranelva
Troms	Storfjord	Kitdalselva
Troms	Storfjord	Signaldalselva
Troms	Storfjord	Skibotnelva

Forordninger

For å gjøre det lett å finne frem til ordlyden i de forordningene som blir gjennomført, gjengir vi dem i dette avsnittet. Teksten nedenfor er kun til informasjon, og er ikke en del av forskriften.

Konsolidert forordning (EU) 2020/689

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) 2020/689. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret ved forordning (EU) 2021/881. Alle endringer av grunnrettsakten samt de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av grunnrettsakten i samsvar med vedlegg I, er innarbeidet nedenfor.

► B Forordning (EU) 2020/689

som endret ved

► M1 Forordning (EU) 2021/881

*Til Lovdata: Her legges forordningsteksten i html-kodet versjon inn. Filen heter **[sett inn filnavn]** **[Filen legges ved oversendelsen i Word-format.]***

Forordning (EU) 2020/690

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) 2020/690 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg I.

*Til Lovdata: Her legges forordningsteksten i html-kodet versjon inn. Filen heter **[sett inn filnavn]** **[Filen legges ved oversendelsen i Word-format.]***

Konsolidert forordning (EU) 2020/2002

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) 2020/2002. Dette er grunnrettsakten. Alle endringer av grunnrettsakten samt de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av grunnrettsakten i samsvar med vedlegg I, er innarbeidet nedenfor.

► EØS Tilpasning som følge av EØS-avtalen vedlegg I

Til Lovdata: Her legges forordningsteksten i html-kodet versjon inn. Filen heter [sett inn filnavn] [Filen legges ved oversendelsen i Word-format.]

Konsolidert forordning (EU) 2021/620

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) 2020/620. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret ved forordning (EU) 2021/1008 og forordning (EU) 2021/1911. Alle endringer av grunnrettsakten samt de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av grunnrettsakten i samsvar med vedlegg I, er innarbeidet nedenfor.

► B Forordning (EU) 2021/620

som endret ved

► M1 Forordning (EU) 2021/1008

► M2 Forordning (EU) 2021/1911

Forordning (EU) 2021/260

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) 2021/260 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg I.

Til Lovdata: Her legges forordningsteksten i html-kodet versjon inn. Filen heter [sett inn filnavn] [Filen legges ved oversendelsen i Word-format.]